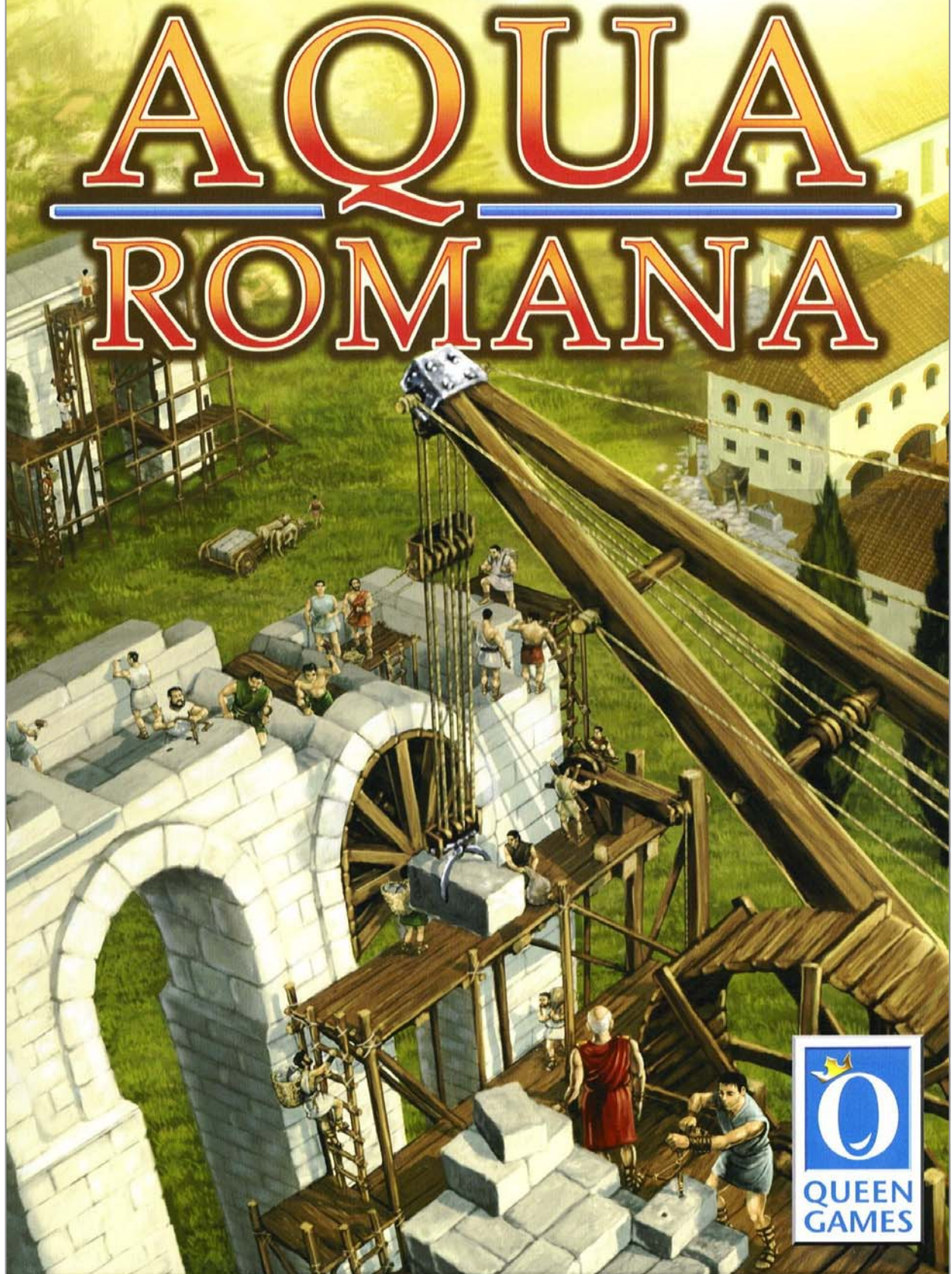

Martin Schlegel

Aqua Romana
Queen Games, 2005
Martin SCHLEGEL
2 - 4 spelers vanaf 8 jaar
± 60 minuten

AQUA ROMANA

Inleiding

Water was niet alleen levensnoodzakelijk, maar was ook een belangrijke voorwaarde en basis voor de ontwikkeling van het Romeinse imperium.

Om deze voorziening veilig te stellen werden over grote afstanden, met de hulp van kunstzinnige bouwmeesters, de meest adembenemende bouwwerken uit de oudheid opgericht: de aquaducten. Zonder technische hulpmiddelen werden diepe dalen en moeilijke terreinen overwonnen. Wedijver mee in de bouw van het langste aquaduct.

Spelmateriaal

84 tegels

De tegels bevatten verschillende bouwelementen van een aquaduct en zijn onderverdeeld in vier soorten: een bocht, een recht stuk, een brug en een dubbele bocht.

een bocht

een recht stuk

een brug

een dubbele bocht

16 arbeiders uit hout in de vier spelerskleuren

De arbeiders bouwen het aquaduct.

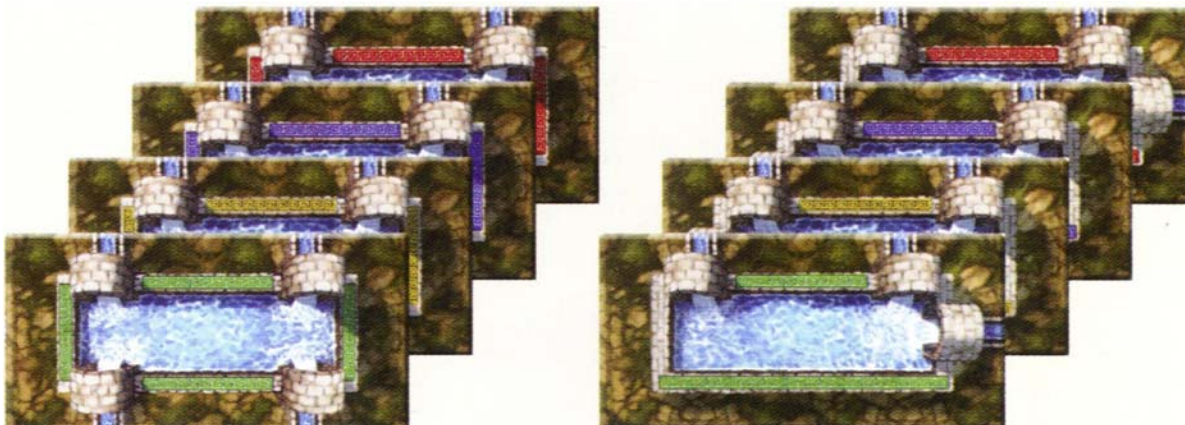
1 vel met stickers

Dit wordt gebruikt voor de bouwmeesters. Eén sticker wordt op de voorzijde en één sticker wordt op de rugzijde gekleefd.

➡ **4 startkaartjes in de vier spelerskleuren**

Deze startkaartjes tonen op de twee zijdes waterreservoirs met verschillende aansluitingen.

Een aansluiting voor 4 aquaducten in een spel voor drie spelers.

Een aansluiting voor 3 aquaducten in een spel voor twee of vier spelers

➡ **17 bouwmeesters uit hout**

Zij stellen de arbeiders bepaalde bouwelementen van een aquaduct ter beschikking.

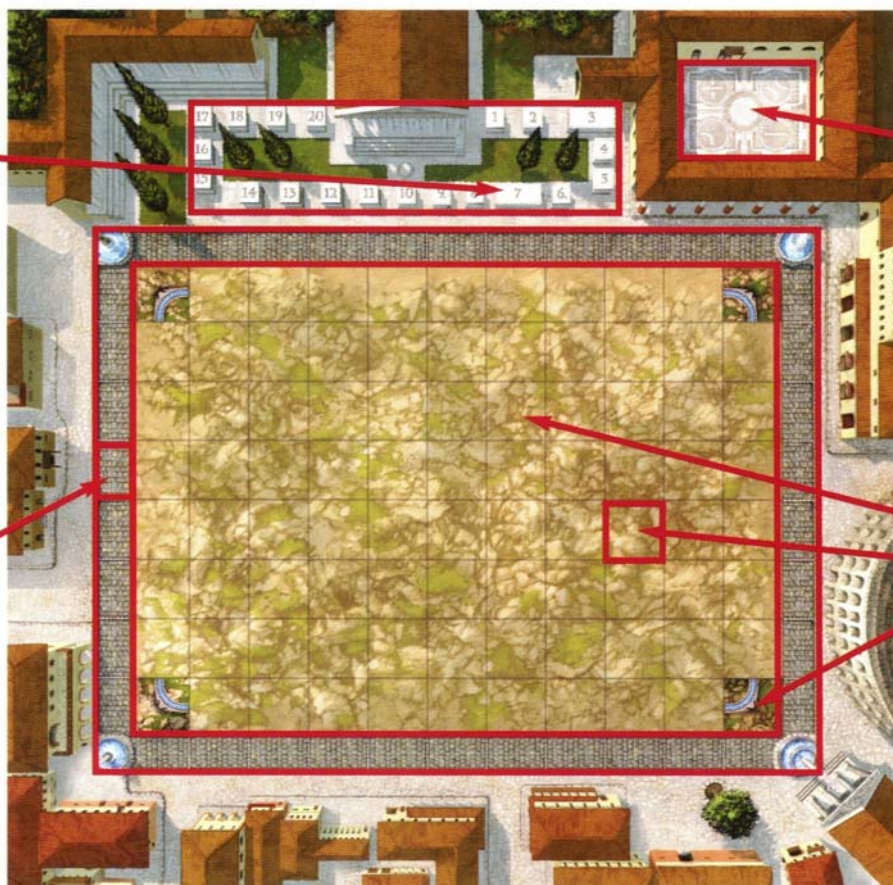
➡ **1 handleiding**

➡ **1 speelbord**

Het speelbord toont 84 vrije speelvelden en vier voorgedrukte bochten van een aquaduct.

20 platforms voor de arbeiders die een aquaduct hebben aangesloten. De platforms geven het aantal zegepunten aan.

De rondwandeling voor de bouwmeesters is 38 velden lang.

Plaats voor de 5 verschillende bouwmeesters die de reserve vormen.

Het speelvak toont 84 vrije speelvelden en 4 voorgedrukte bouwelementen.

Doel van het spel

Het antieke Rome verkreeg zijn levensnoodzakelijke drinkwater uit de lange waterleidingen, de aquaducten.

Iedere speler probeert als bouwheer, met de hulp van de bouwmeester en de arbeiders, een zolang mogelijk en waardevol aquaduct te bouwen. Doch niet altijd zijn de noodzakelijke hulpmiddelen tegelijkertijd ter beschikking. Elk nieuw bouwelement kan alleen met de hulp van de passende bouwmeester worden opgericht want zij leveren de onderdelen voor de bochten, de rechte stukken, de bruggen en de dubbele bochten.

Een goede planning is nodig omdat het voor iedere speler belangrijk is om op het juiste moment een aquaduct te sluiten en te waarderen.

Spelvoorbereiding

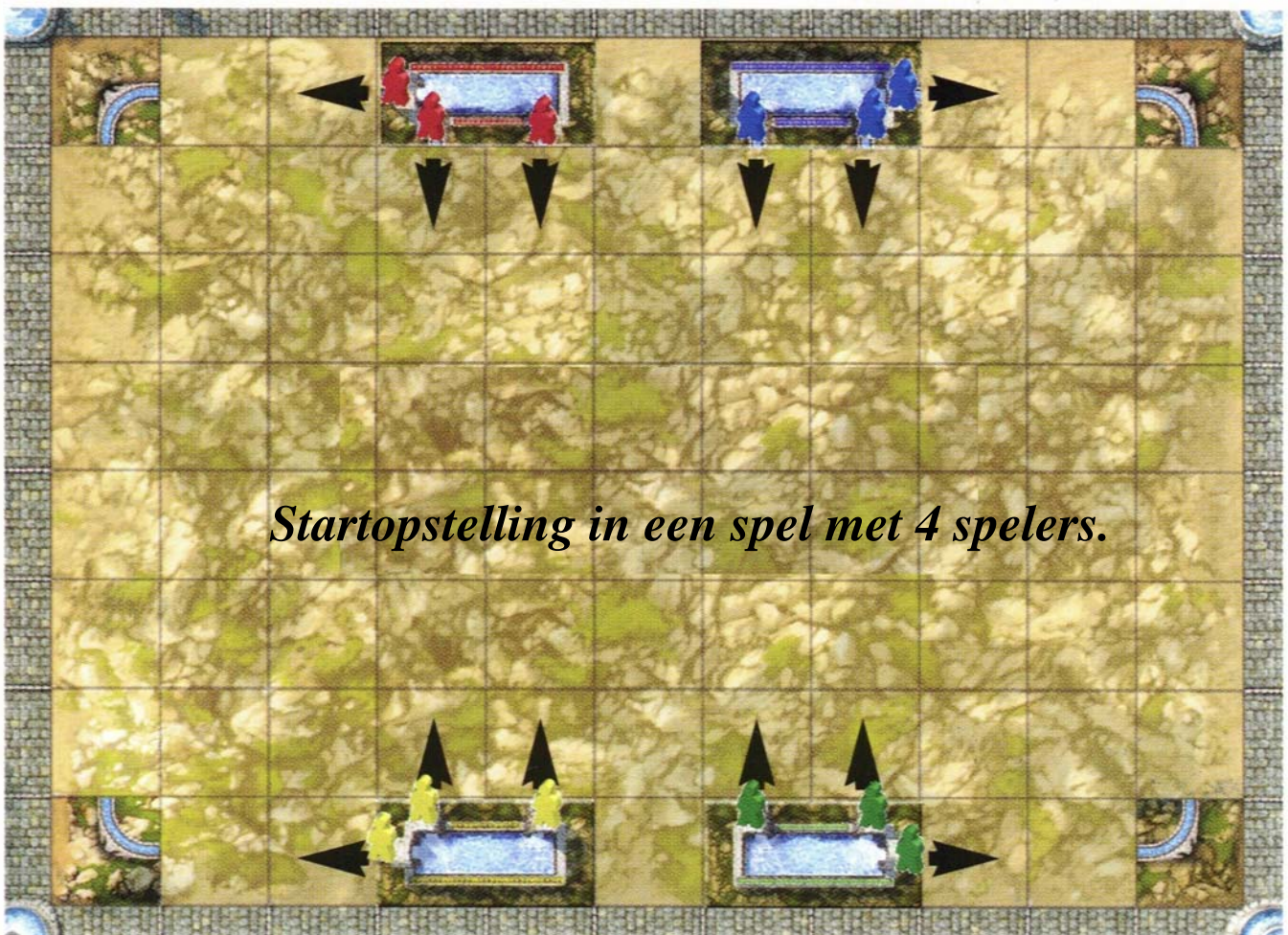
Startopstellingen

Afhankelijk van het aantal spelers wordt een specifieke startopstelling gebruikt.

De waterreservoirs die worden gebruikt hebben:

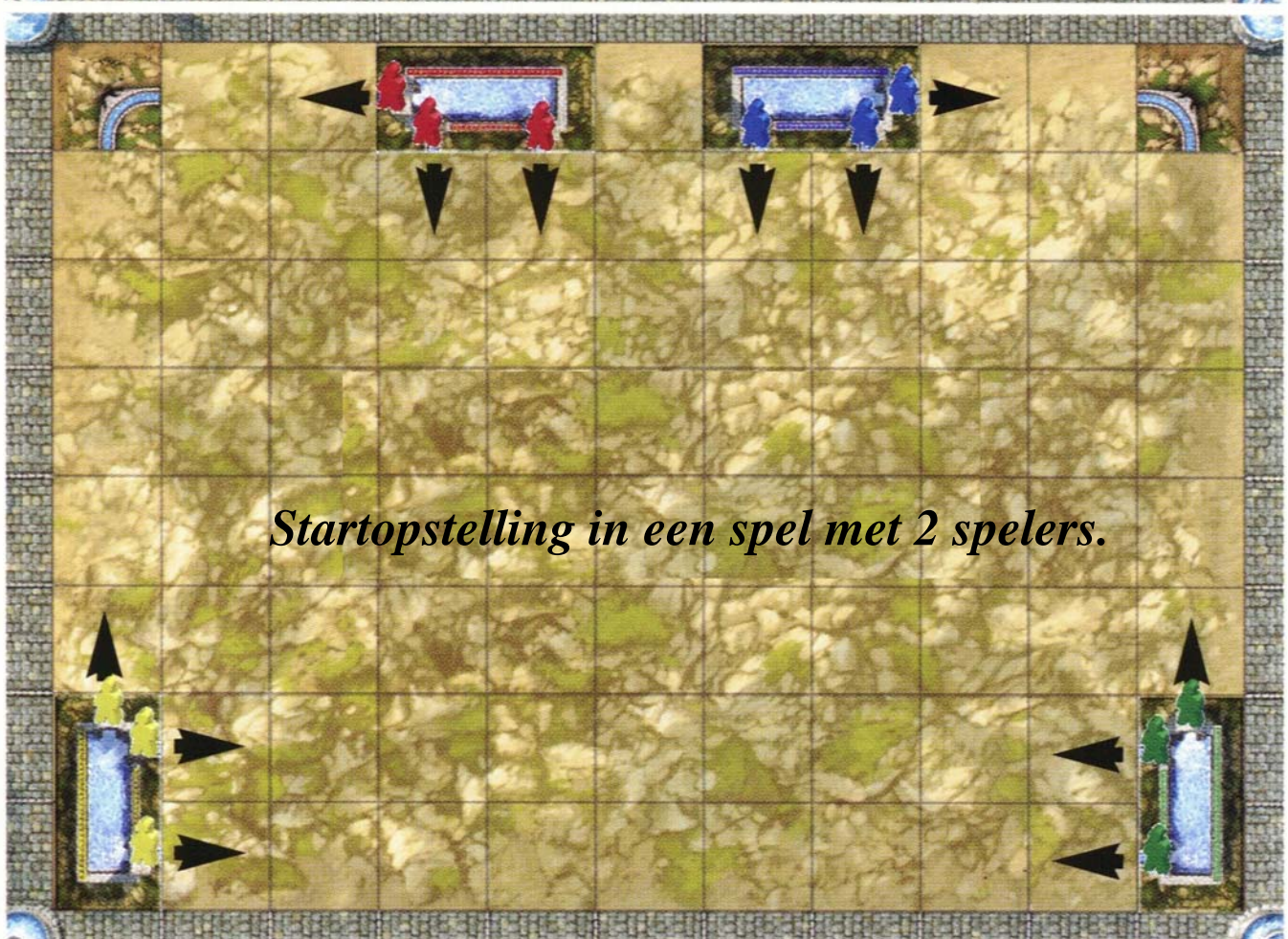
⇒ **4 aansluitingen** in een spel met **drie spelers**;

⇒ **3 aansluitingen** in een spel met **twee** of met **vier spelers**.

Startopstelling in een spel met 3 spelers.

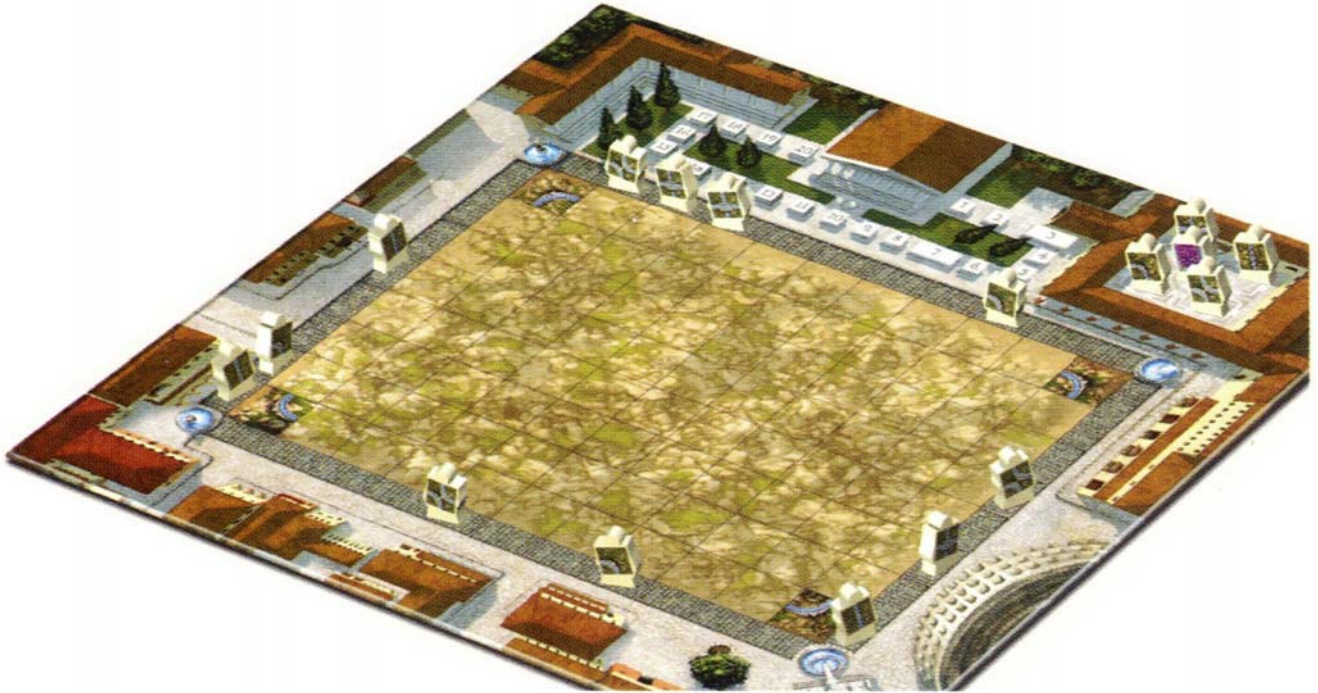

Startopstelling in een spel met 2 spelers.

Opstelling van de bouwmeesters

Van iedere soort bouwmeester (met bocht, met dubbele bocht, met een recht stuk, met een brug en met een joker) wordt telkens **één figuur in de reserve** gezet (rechtsboven op het speelbord).

De resterende bouwmeesters (12 stuks) worden één voor één door de spelers, te beginnen met de startspeler, om de beurt (met de wijzers van de klok mee) op een veld van de rondwandeling gezet. Op ieder veld mag maar 1 bouwmeester staan.

Vorbereiding van de waterreservoirs en de arbeiders

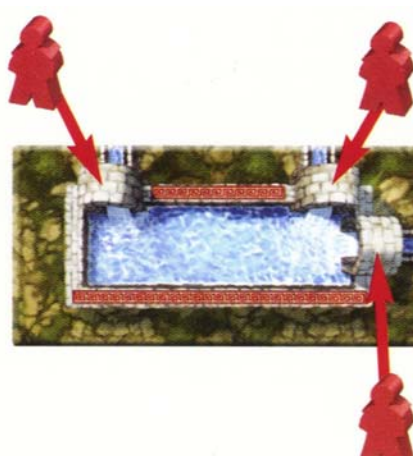
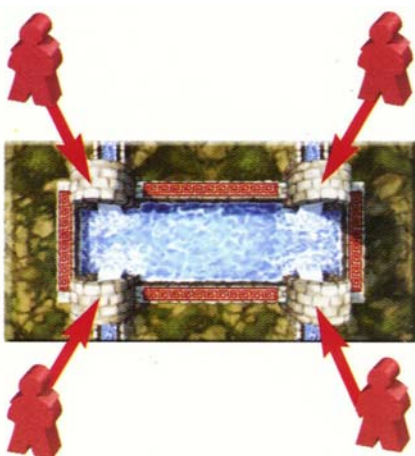
Iedere speler ontvangt in zijn kleur het waterreservoir en de bijbehorende arbeiders.

Afhankelijk van het aantal spelers draait hij het reservoir zo dat de zijde met de **4 aansluitingen** naar boven wijst (bij **3 spelers**) of de andere zijde met **3 aansluitingen** (bij **2 en 4 spelers**).

De reservoirs worden op het speelbord geplaatst (zie de afbeeldingen pagina 4 en 5).

De zwarte pijlen tonen het aantal aansluitingen en geven de richting aan van de aansluiting.

Op elke aansluiting van een reservoir wordt een eigen arbeider geplaatst.

Spelverloop

Er wordt gespeeld met de wijzers van de klok mee.

De **oudste speler** wordt startspeler. Hij maakt zijn speelbeurt volledig af en daarbij kunnen de volgende acties worden uitgevoerd:

- Uitbouwen van een aquaduct.
- Sluiten van een aquaduct.
- Waardering van een gesloten aquaduct.

Nadat de speler zijn speelbeurt heeft beëindigd, is zijn linkerbuurman aan de beurt.

Uitbouwen van een aquaduct

Om een aquaduct te kunnen uitbreiden, voert men de volgende stappen uit:

- een arbeider en een passende bouwmeester uitkiezen;
- de passende tegel aanleggen;
- de arbeider vooruitschuiven;
- de betreffende bouwmeester verder zetten.

Een arbeider en een passende bouwmeester uitkiezen

Men kiest één van zijn arbeiders uit, wiens aquaduct moet worden uitgebreid.

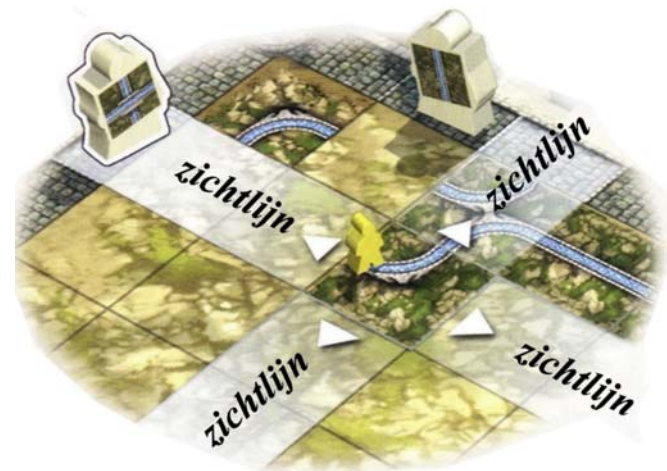
Deze arbeider moet een bouwmeester in de zichtlijn hebben. Dit betekent, gezien vanuit het veld van de arbeider moet er zich in rechte lijn (horizontaal of verticaal) een bouwmeester op de rondwandeling, aan de rand van het speelbord, bevinden.

Aangezien er vier mogelijke kijkrichtingen voor een arbeider zijn, kunnen er zich maximaal vier bouwmeesters in de zichtlijn ophouden.

Men kiest nu één van de bouwmeesters die zich in de zichtlijn bevinden en men legt de overeenkomstige tegel vanuit de algemene voorraad aan het aquaduct aan.

De passende tegel aanleggen

De tegel wordt zo voor de betreffende arbeider afgelegd dat het bijbehorende aquaduct wordt verlengd.

De gele arbeider heeft een bouwmeester in zicht waarmee de bouw van een brug mogelijk is.

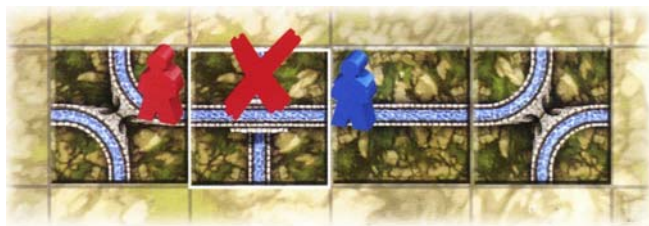
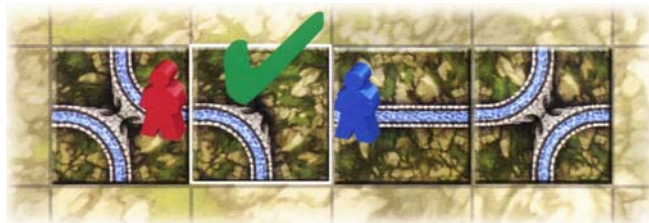

De tegel mag ook zo worden afgelegd dat daardoor een vreemd of een ander eigen aquaduct wordt verlengd.

Geen tegel mag zo worden afgelegd dat daardoor aquaducten van twee arbeiders met elkaar worden verbonden.

Opmerking

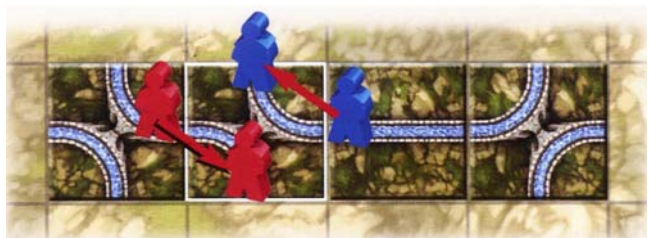
Vrije bouwelementen, zonder verbinding met een reservoir, mogen in ieder geval met een aquaduct worden verbonden.

De arbeider vooruitschuiven

Als één of meerdere aquaducten zijn verlengd, rukken alle betreffende arbeiders op naar het nieuwe einde van hun respectievelijke aquaduct.

De arbeiders worden op die tegel geplaatst (op het einde van de waterstroom) waarop het nieuwe eindpunt ligt van hun huidige aquaduct.

Opmerking

Het nieuwe eindpunt van een aquaduct moet zich niet altijd op de zonet geplaatste tegel bevinden. Als er bijvoorbeeld met de laatste tegel een opening werd gesloten, kan het zijn dat het aquaduct ineens met meerdere velden wordt verlengd.

Speler Rood legt een dubbele bocht en zet zijn arbeider aan het nieuwe eindpunt van zijn aquaduct.

Met het leggen van deze tegel werd ook het aquaduct van de blauwe speler verlengd. De blauwe arbeider wordt eveneens aan het einde van zijn aquaduct geplaatst.

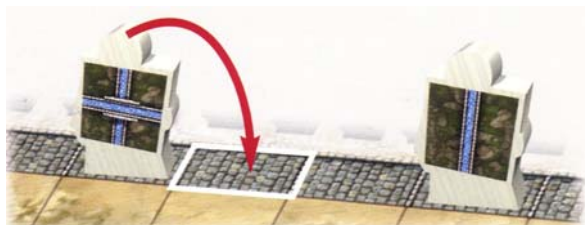
De betreffende bouwmeester verder zetten

De bouwmeester die werd uitgekozen, wordt nu op het **volgende vrije veld van de rondwandeling** gezet (met de wijzers van de klok mee).

Als de bouwmeester daarbij om de hoek wordt gezet, dit betekent over een bron, dan moet een nieuwe tegel van dezelfde soort worden aangelegd.

Men legt deze tegel op een vrij speelveld naar keuze, maar niet aangrenzend aan het einde van een aquaduct (noch het eigen aquaduct noch het aquaduct van een medespeler).

Als er geen vrij veld meer beschikbaar is waarop deze tegel kan worden gelegd, mag er ook geen extra tegel worden gelegd.

Uitzonderingen bij de uitbouw van een aquaduct

Zetdwang

Het kan gebeuren dat niet elke arbeider een bouwmeester in de zichtlijn heeft. In dat geval **moet** de arbeider worden gekozen die wel een bouwmeester in de zichtlijn heeft. Men mag dus niet vrijwillig afzien van een zet, zelfs al zou die zet nadelige gevolgen kunnen hebben.

Geen enkele bouwmeester in de zichtlijn

Als het toch zou gebeuren dat geen enkele eigen arbeider een bouwmeester in de zichtlijn heeft, wordt in deze zet ook geen tegel door de speler aangelegd. In de plaats daarvan mag men een bouwmeester naar keuze op het volgende vrije veld van de rondwandeling zetten (met de wijzers van de klok mee). Als de bouwmeester over een bron wordt gezet, mag in dit geval geen extra tegel worden aangelegd.

Tegelsoort niet meer voorhanden

Als de bouwmeester een bepaalde tegelsoort toont die niet meer voorhanden is in de algemene voorraad, dan neemt men daarvoor een andere tegel naar keuze uit de voorraad en legt men deze tegel aan.

Sluiten van een aquaduct

Nadat een tegel werd aangelegd, wordt nagegaan **of** en **hoeveel** aquaducten hierdoor werden gesloten.

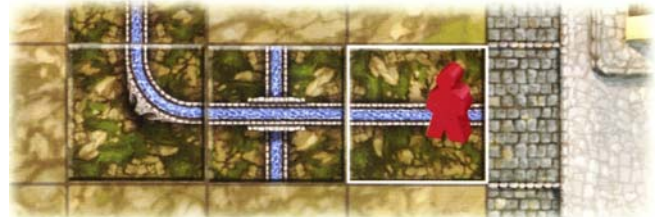
Sluiting door een bouwmaatregel

Als een aquaduct niet meer kan worden verlengd, hetzij door een niet passende aangrenzende tegel of door de rand van het speelveld, is het gesloten.

Daarbij speelt het geen rol of het gaat om een eigen of een vreemd aquaduct. Het kan zelfs gebeuren dat door het leggen van een tegel meerdere aquaducten worden gesloten.

Speler Rood beëindigt door het leggen van een tegel het aquaduct van de blauwe arbeider.

Speler Rood verlengt weliswaar zijn aquaduct maar beëindigt het ook omdat het aan de rand van het speelveld niet meer verder kan.

Vrijwillige sluiting van een eigen aquaduct

Als de speler door het afleggen van een tegel in zijn beurt **geen eigen aquaduct** heeft gesloten, mag hij **vrijwillig één eigen aquaduct** sluiten (ook als het aquaduct nog verder had kunnen worden verlengd).

Opmerking

Aangezien de plaatsen op de platforms beperkt zijn, is het zeer belangrijk om op het passende moment een aquaduct te sluiten.

Waardering van een gesloten aquaduct

Aan het einde van een speelbeurt worden **alle zonet gesloten aquaducten**, om het even of het eigen of vreemde aquaducten zijn, gewaardeerd.

Alle velden waarover het aquaduct loopt, worden geteld. Ieder veld levert **1 punt** op. Als een aquaduct een **tweede maal over een veld** loopt, levert dit veld **2 punten** op.

Het startplaatje met het reservoir telt niet mee.

Voorbeeld

Een aquaduct van speler Rood werd gesloten. Het aquaduct loopt telkens één keer over 8 tegels en levert dus 8 punten op.

De bijbehorende arbeider wordt op het platform met de 8 gezet.

Opmerking

Op de platforms '3' en '7' is er telkens plaats voor **twee** arbeiders.

Zegeplatforms

De arbeider wiens aquaduct zonet werd gesloten, wordt op het platform (aan de rand van het speelvlak) met het overeenkomstige puntenaantal geplaatst.

Als dit platform bezet is, wordt de arbeider op het **eerstvolgende nederiger** (met een mindere puntenwaarde) **vrije platform** geplaatst.

Rood heeft een aquaduct met de waarde 8 gesloten. Jammer genoeg is het platform met deze waarde al bezet. Hij moet nu zijn arbeider op het eerstvolgende nederiger vrije platform plaatsen. Hij heeft geluk want op het platform 7 passen 2 arbeiders.

Als een aquaduct een puntenaantal van meer dan 20 bereikt, wordt de arbeider op het hoogst mogelijke vrije platform geplaatst. De punten van dit platform worden nu geteld, de overtollige punten vervallen.

Als in één speelbeurt meerdere aquaducten tegelijkertijd worden gesloten, worden eerst de arbeiders gewaardeerd van de speler die aan de beurt was. De andere spelers volgen dan met de wijzers van de klok mee.

Reservebouwmeesters

Voor **elk gesloten aquaduct** in de actuele speelronde kiest de betreffende speler **één bouwmeester** uit de reserve (zolang de voorraad strekt).

Te beginnen bij de speler die aan de beurt is, nemen alle betreffende spelers om de beurt het overeenkomstige aantal bouwmeesters uit de reserve.

De speler die één (of soms ook meerdere) reservebouwmeesters heeft, moet die onmiddellijk vóór de volgende eigen speelbeurt op een vrij veld van de rondwandeling zetten.

Vanaf dan kunnen deze reservebouwmeesters door alle spelers worden gebruikt.

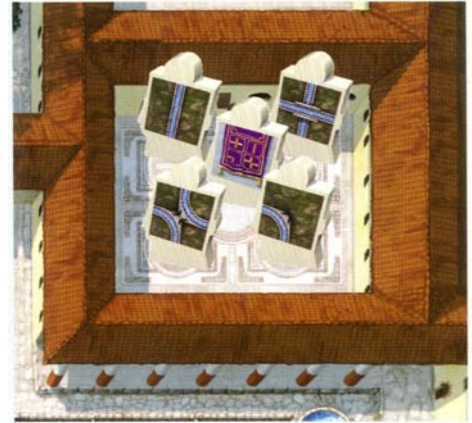
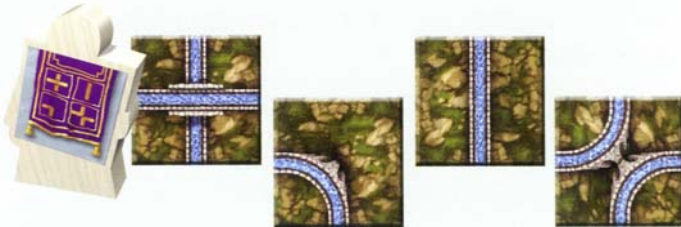
Opmerking

Deze reservebouwmeesters kunnen uiteraard door de actuele speler zelf worden gebruikt.

Jokerbouwmeester

Eén van de reservebouwmeesters is beplakt met een speciale sticker.

Als deze bouwmeester in een speelbeurt wordt gebruikt (door een arbeider in zijn zichtlijn), mag de speler een tegel naar keuze in zijn aquaduct aanleggen.

Aan het begin van het spel bevinden er zich 5 verschillende bouwmeesters in de reserve.

Einde van het spel en slotwaardering

Als een ronde lang geen tegel wordt afgelegd, eindigt het spel bij die speler die voorheen de laatste tegel heeft afgelegd. De open aquaducten worden nog gewaardeerd, te beginnen bij de actuele speler. Daarna volgt de slotwaardering.

Elke speler ontvangt het aantal punten van zijn arbeiders op de platforms.

De arbeider op het **hoogste platform** ontvangt een **bonus van 4 zegepunten**, de arbeider op het **tweede hoogste** platform ontvangt een **bonus van 3 zegepunten** en de arbeider op het **derde hoogste** platform ontvangt nog een **bonus van 2 zegepunten**.

Opmerking

Samen met de bonus kan een aquaduct een puntenaantal van meer dan 20 bereiken.

De speler van wie zijn arbeiders in totaal de meeste zegepunten behalen (waarde van platforms en eventuele bonuspunten), wint het spel. Bij een gelijke stand zijn er meerdere winnaars.

Voorbeeld van een slotwaardering

Speler Blauw ontvangt 17 (platform) + 4 (bonus) + 5 (platform) + 0 (platform) = 26 punten.

Speler Groen ontvangt 14 (platform) + 3 (bonus) + 4 (platform) + 1 (platform) = 22 punten.

Speler Geel ontvangt 12 (platform) + 2 (bonus) + 6 (platform) + 3 (platform) = 23 punten.

Speler Rood ontvangt 11 (platform) + 7 (platform) + 2 (platform) = 20 punten.

AQUA ROMANA

Het jonge en vooruitstrevende Romeinse Rijk heeft nood aan vele dingen. De grootste noodzaak is echter drinkbaar water. Daarom worden de spelers uitgenodigd als bouwheer. Met de hulp van ervaren bouwmeesters en noeste arbeiders worden unieke waterleidingen opgericht: de Romeinse aquaducten. De langste aquaducten krijgen het meeste aanzien. Om aan het einde van het spel als overwinnaar te zegevieren, moet er verstandig worden gepland en moeten er zegepunten worden behaald.

① Stuk voor stuk worden de aquaducten door de arbeiders opgericht. Zij moeten de bouwmeesters op de rondwandeling goed in het oog houden, want zij leveren de noodzakelijke bouwelementen zoals bochten, dubbele bochten, rechte stukken en bruggen.

Het aquaduct wordt telkens met één bouwelement verlengd en daarna gaat de bouwmeester een veld verder. Hij kan dan op een andere plaats worden ingezet.

③ Als een aquaduct niet meer kan worden verlengd, wordt het afgesloten en gewaardeerd. Voor elk bebouwd veld ontvangt men één punt. De arbeider wordt op het desbetreffende platform gezet. De speler die aan het einde van het spel (als alle aquaducten zijn afgesloten) in totaal de meeste zegepunten heeft behaald, wint dit spannende bouwspel.

AQUA ROMANA is een spannend spel voor de ganse familie. Eenvoudig aan te leren, dat betekent spelplezier voor iedereen.

 2-4
 8+
 45-60 min
 Nicht für Kinder unter 3 Jahre geeignet; enthält verschluckbare Kleinteile
 Art.Nr.: 6042

Autor:
 Martin Schlegel
 Grafik:
 Michael Menzel
 Realisation:
 Bernd Dietrich

Inhalt:
 1 Spielplan,
 84 Aquäduktplättchen,
 4 Wasserreservoirs,
 17 Baumeister aus Holz,
 16 Arbeiter aus Holz,
 1 Aufkleberbogen,

1 Spielregel.

Farb- und Inhaltsänderungen
 vorbehalten. © 2005 Queen
 Games, Langbaughstr. 7,
 D-53842 Troisdorf, Germany.

26 oktober 2005